Revista apare o dată la două luni. Următorul număr va apărea în decembrie.
Fotografie: preluată de pe bit.ly/365nTxo
Anul IV, Nr. 5, 2019

topLitera

REVISTĂ LITERARĂ

AUTORI

Costinel Lungu
Marian Vișescu
Gabriela Lupu
Angi Melania Cristea
Mihaela Pop
Domnica Matei
Teodora Lia Zbanca
Iasmina Morar
Alexia-Ioana Stoian-Pop

Poezie

Fotografie: Hisu Lee

MELODIA DIN LUMINĂ

În freamătul sublim al nopții
cerșeam luminii un fascicul să-mi dea
pentru a-mi întrezării cărările trăirilor mele
și mi-a trimis frânturi de raze vii,
atât de aprinse și efervescente încât
aleea de odinioară nu mai erau
simple poteci șerpuite, pietruite și
uitate în bezna infinitului abis;
tălpile-mi se mulau pe neteda iarbă,
mângâiau simțurile până la sinapse,
febra tâmplelor pierise o dată cu ancorarea
în iris a petalelor iubirii șterse din
filele unui roman monden;
muzica, ea, mi-a adus buchetul de raze
și a rămas cu mine; încă mă place,
încă nu vrea să plece...
Lumina iubește muzica aceasta
care a stăruit la mine,
muzica iubește lumina ce a vrut
să-mi deștepte cărările trăirilor mele;
gravitația originii amorțise; îmi lasă
ființa să planeze în liniște, să mă bucur
până la extaz de ceea ce sunt - un ceasornic
fără timp, cu secunde inerte și înghețate,
cu mecanismul ruginit, absent,
îmbrățișat de carența substituirii;
noaptea - sfetnic bun al ușilor închise -
ștergea amalgamul de imagini
care știrbiseră și pătaseră dorința de a fi;
înțelesesem apoi că Luna
strânsese într-un paner frânturile de raze
și le orna meticulos cu sunete armonioase;
era cadoul verosimil pentru cel ce
alerga în căutarea de raze pentru
a-și lumina cărările trăirilor cotidiene,
era cadoul pentru mine.
Orice melodie iubește lumina
care vibrează în ton melodic.

MAI ESTE LOC

Mi-au înghețat pe rând figurile de stil
Și nu mai vrea motanul meu să toarcă,
Îi pare primăvara zăcută-n promoroacă
Iar versul meu nu ii mai e sublim.

Am rugat muza să aterizeze,
Să-ntindă palmele peste ochi-mi reci,
Numai așa voi scrie până dincolo de veci,
De m-or aplauda fără să înceteze...

Din stânca vremii am stors apa nopții,
Căușul ancestral s-adape însetarea,
Trezi-mă-voi ca să ascult chemarea
Din guri aurite ce zac la poarta sorții.

Și nu e primăvară născută din ninsori,
Nici fir de mugur pe crengi ce nu au grai,
Petale împletite din flori de mucegai,
Rupestră încropită în gânduri de farsori...

În pas liliachiu, sub un cristal de stele,
Îmi fac loc printre cărți și opere alese,
Mai este loc s-așez cuvintele culese
Din sufletu-mi de om și brave emisfere.

PRIMUL DANS

Nu-i de mirare că abisul m-a sechestrat de-atâtea ori,
Mi-a furat tihna și visul, nuanța miilor de flori.
A fost atingerea iubirii în seara dansului ce-l știi,
Drumeag spre fructul fericirii, cu mine-n lume-ai vrut să vii.
De-atunci, hoinari prin astă lume vibram de fericire-n doi,
Fără averi, avem un nume, speranța nu pălise-n noi.
Iubesc lacrimile care scriu pe suflet versuri calde,
Mă împing la țărm de mare, valul tâmplele să-mi scalde.
Mi-ai cerut o simplă rază, ți-am coborât mănunchi de stele,
Un strop de briză într-o frază și pescăruși, sub conifere.
Ador poemul dintr-un vers ce naște-n ochii tăi căprui,
Cu simplu zâmbet tu ai șters pagini cu gust amărui.
Hotarul care ne separă doar Domnul știe ce-i cu el.
Ești muza dintr-o tămâioară, mă-nalță până la Cindrel.
Mi-oi umezi tălpile grele în izvorul cel grăbit,
Vise în coșul de nuiele culeg din codrul înfrunzit.
Și plec, pe drumul străveziu, să caut dansul de mai ieri,
L-oi regăsi, într-un târziu, printre șoapte și flori de meri.

Costinel Lungu

POVARNA VEȘNICIEI

Uneori sufletul rotund și ascuțit va râde,
vor râde din adâncul cavernelor
brațele deschise benevol.
Pleoapele îți vor plimba sărutări
ca o cumpănă a vieții
sau se vor ascunde în orbitele adâncite
de sub marginea frunții.
În lipsa ta, te vei întinde pe un divan
negru, ca pe valurile mării,
iar ridurile tale îți vor oferi fiorii
unui cheia sol, demult uitat în grădinile
de rouă ale anilor nostalgici.
Și-atunci, un ceas va bate ora din abisul
nopții,
vei închide ochii și vei adormi în somn
adânc,
un somn cules cu vâsla lui Charon,
aruncat în barca mută, legănată -
somn ascuns dincolo de tenebre,
într-un adânc de crini ai morții, negri.
Prin sufletul tău plimbat, țipătul somnului
va face cale, va deschide ușa neliniștii
și va pune pază
povarnei veșniciei!

UN COLȚ DE STEA

Te-ai apropiat,
așezându-te o clipă lângă mine
doar cât să-mi ștergi o lacrimă
și să-mi întinzi ca sprijin mâna.
Te-ai oprit și ai rămas!
Purtai cu tine un colț al unei stele,
rupt din focul Zeilor atunci când i-ai iubit
prea mult pe oameni.
În schimb, ți-ai oferit ficatul vulturilor.
Eu mă temeam!
Eram un vultur ce nu vedea
și fără aripi necrescute.
Poate că atunci, cândva,
frații mei gustaseră din tine.
Poate că am făcut-o și eu,
lacom fiind de sângele-ți fierbinte,
dar într-o altă viață.
Ai fi putut să mă alungi,
te-aș fi-nțeles.
Dar ai ales să-mi fii un sprijin
de colțul stelei rupte, luminat
sub piatră.
Și-acum îți odihnesc în
coaste
pe tărâmul de cleștar din
piept.

PE-O MARGINE DE VIS

M-ai cuprins în brațe!
Trecuse o eternitate până să mă găsești,
mi-ai adunat lacrimile oarbe din tărână.
Nu ai știut de unde vin și nici pe unde am rătăcit.
Dar mi-ai rămas!
M-am ridicat și m-am așezat pe-o margine
a visului rănit pe care așteptai.
Nu ai știut niciodată că-mi ascunsesem
sub ea toate speranțele.
Tu nu știai, dar le încălzeai la
căldura ființei tale.
Sub greutatea inimilor noastre,
marginea visului s-a frânt.
M-ai cuprins în brațe!
Prin tine mi-am găsit aripile
iar rănile ce m-au durut
s-au închis de-atâta strâns
la piept.

POEMUL IUBIRII

Iubirea ta
este poemul meu cel nou,
în care toate cuvintele
dulci
rămân.
Fiecare mângâiere
este o frază cursivă.
Fiecare sărut,
o propoziție
ce scoate în relief
o nouă definiție...

Marian Vişescu

CÂNTEC

De la noi de la fereastră
din fereastră de la noi
Te-am văzut mândră la război

cum dădeai cu brâglele
Și rosteai cu ițele
Atunci m-am gândit în mine
Să fiu mândră lângă tine

Tu să rostești ițele
Eu să-ți sărut buzele
De lângă mine să nu te duci
Că tu ai buzele dulci

Iartă-mă Doamne, acum am 94 de ani!
La poală la Călimani!
S-ajung, poate, Doamne la 110 ani?
Tată bun, cum dorești dumneata!

Gabriela Lupu

MOARTEA LUI @

mor poeții se fac vânt și îngroapă cuvintele-efemeride
într-o mie de @
nu pare tragic să dispară iluminații
atâta timp cât franța a câștigat în rusia și leaderii oferă flori unei doamne frumoase
care întâmplător conduce o țară
sau pupă fierul vechi cupa aceea stereotipă
fără pic de rasism doar este victorie

femeile se plâng de masculi s-au împuținat
devin tot mai perisabili
dar bărbații cer imposibilul #lafemmefatale
diavolul roșu al nopții deghizat în alizeu
acum oamenii au drept de vot și aleg denuclearizarea
o lume provegan cu dumnezeii ei iconici pe zidurile stațiilor de metrou

poeții nu mor ca oricine ei beau absint cu vene subțiate de acel drog al viului
și #iubescfemeilereale
detestă plasticul și nu îi găsesc întrebuințare
iar printre noi trec ca niște dependenți de diurn de roata aceea mirobolantă numită azi

se pot multiplica poeții oamenii aceștia surzi emoțional orbi
afectiv îndrăgostiți doar de ideile politice ale momentului
capabili să se teleporteze în acele locuri unde încă mai progresează înarmarea nucleară
pot să se rateze literar din dorința disperată de a elimina rasismul sărăcia și razboaiele chimice
căci nu-i așa premiul nobel se dă pentru oameni iar în încercarea de a deveni oameni
sunt așa de vulnerabili poeții #carenumordeabinelea

TURBULENȚE

ziceam în trecut că orașul arde cu luminile lui
false cu acea calea unirii unde pictorii seduc femeile
doar dintr-un fum de trabuc iar adolescenții se dau cu parapanta printre demisoluri decorate kitch-os și discoteci turbulente

dar arta urbanului mi-a intrat în plex ca o respirație efervescentă
și nu mai pot descălța sandalele hai-rup-iste
nu mă mai pot clona să fiu a satului cu umbrele sale vitange
foamea de artă demolează #mitulvesnicieinascutelasat

din enclava numită orașul-meu-flamboaiant toți piticii vor
să mă scoată vie abulică victimizată
să îmi poată scrijeli pe piept logica rațiunii pure
cea conform căreia nu ar trebui să înot
între cele două emisfere moarte/viață cu masca de oxigen pe chip

simt cum orașul se întinde ca lava peste minți murdare
aici deținuții evadează avem zile zen și oamenii politici se așază pe esplanadă
umăr lângă umăr într-o tovărășie stupidă
doar eu poeta mironosiță #rezist

Fotografie: Matt Hoffman

SUBMARINUL POLITIC

am învățat să scriu
cu cretă colorată
și să sar șotron

între liniile lui strâmbe
nu am reușit să găsesc
acel submarin ce mă poate dispersa
în apele oceanului
unde pot vedea rechini cu colți
înroșiți
care îmi sfâșie semenii

eu cea care mă tem de pisica-de-mare
îmi voi întinde tendoanele rechinului-om
cel care dezumanizat și brutal
prinde în malaxorul vieții
victimele politicii stradale
căci, nu-i așa, sub presiunea străzii
se naște vântul libertății
și poți evada tu din tine
îți poți îneca decibelii vocii subconștientului

abia apoi vei putea să hașurezi un șotron imaginar
prin care să sară acele egouri
care pot umple o pasarelă
și pot defila fără umbra ta ivorie

DELIR

Frunze din coastele zilei
cad de pe acoperișul caselor.
Sufletul tău aprinde lumini,
dansează cu îngerii nopții
rotind galaxiile morții.
Între noi cerul roșiatic îmbrățișează
umbre de vânt.
Îți scriu cuvinte de borangic,
iar luna se rostogolește
prin delirul toamnelor.
mă strecor precum șerpii de apă
în singurătatea șuierătoare.

Îți beau metaforele, tăcerea,
fluidul clipelor putrede,
apoi mă așez lângă nucul
din care se prelinge ploaia
ca din umbrela lui Dumnezeu.
Stau de pază inimii tale mai curând, mai aproape,
mai spălată de ploi, de cuvânt,
dragoste cu o mie de pori, cu picioare desculțe,
prin ierburile vii caracatițe ale timpului mut.

MEGA-EROTISM

simt că te joci de-a așezarea cuvintelor
sau de-a lipitul vieții dramatic cu again/one more
partea ta homofobă te distanțează de centrul lumii
tu te plimbi cu skateboardul dintr-o margine la o
margine a marginii
până în cartierele cu negrii la suflet

vezi starea asta a ta este inegală
miroși a sare și piper
dinții tăi se înfig în degetul meu
și nu ai perversitatea aceea de a-mi
aprinde lampioane
cât sunt încă nodul gordian

apogeul iubirii devine precum fructele de mare
delicios
#arderapida
iar noua ordine a cuvintelor cere o licitație a
sentimentelor
din care s-ar putea să ieși cu singurătatea pe zero
neinițiat în marea taină a conviețuirii camaradești
unde nimeni nu suportă pe nimeni dar aparent este
maestru în arta conversației
mai sunt îndrăgostiți pe stoc? întreb flegmatic
vânzătorul-robot

Angi Melania Cristea

AMINTIRI – LA EMINESCU!

Aţi uitat?
Chiar voi?
Poeţi contemporani
De „Geniul pustiu”!
De „Eminescu!
Sub nămeţi”
Şi flori de tei
Răvăşite de visare.
Într-o urbe
Ce-i pierdută
Sub troiene,
Răsucite.

Pustiul parc,
Trosnit de vânturi,
Teii bătrâni
Îşi împrăştie podoaba
Flori uscate-n zbor
Plâng în vechi romanţe
Nemuritoarele IUBIRI.

SPIRIT - EMINESCU

Venit din sfere-nalte
Zentice cascade
Lumini
Sparte ţăndări
Oglinzi
Secvenţe de vieţi
Reîncarnări
Cu dor
Şi cu Iubire!
Ne salută
Dintre roiuri
De quasari
Remiurgul, ce veghează,
EMINESCU
SPIRIT
Ce despică
Spirale de lactee
GENIU
Trimis de Creator
Perpetuiem,
Mereu
Mereu!

COMEMORARE!

Îngenunchez,
În taină
Cu flori de tei
În palme tremurânde,
Mai cade
O lacrimă,
Perlă...
Pierdută-n,
Violetele zăpezi.
Plânge vântul,
Codrul sună,
Secularii,
Pini şi brazi
Şi-au rupt din crengi,
Chiar în spatele statuii,
Eminescu împietrit,
Mă priveşte,
„Trist şi rece”.
Şi aud sufletul său
Şoptind nepământean
„- MULTUMESC!
Că nu mă dai,
UITĂRII!”

Fotografie: Vlad Petruț

EMINESCIANA

„Sărmanul Dionis”
Veghează-n tăcere
Trubadur oin căi Lactee,
Suspinând la ale vieţii patimi.

Teii la miez de noapte se trezesc,
Diligenţă de rouă,
Ca diafanii cai albaştrii
Plutesc pe aceleaşi căi,
Ca şi în trecut.

Sufletul
Pasăre albă
Atinge „plopii fără soţ”
Cu fiori de lacrimi,
Ce cad din când în când,
Peste a iubitei frunte.

Luna se tânguie-n tării
Peste corăbii şi catarge
Potop de raze albe,
Învăluieşte totul
În utopia iubirii.
Sfâşiat de Cronos.

IZVORUL IUBIRII

Mă voi regăsi
Peste câtva timp
Setea te-a devastat,
Şi aştepţi izvorul iubirii
Să-l bei din palmele mele,
Ca pe un vis,
Ca pe o binecuvântare.

PROMISIUNE PENTRU EMINESCU

Pe alei întroienite,
În parcul visător,
Sub bătrânii tei,
Se aude o poruncă.
Din roi de stele
Se transmite:
- Scrie!
Iar ecoul dat,
- Voi scrie!
Cu lacrimi,
Cu durere!
Eminescu, murmura
Din Luminta, dimensiune
Întâlnire
Peste ani
Îmi voi respecta
PROMISIUNEA!

CENTENAR! POEM PENTRU EROI!

DUMNEZEU, spre ROMÂNIA!
Ne priveşte, ne ajută,
Pe cei, ce-au apărat chiar glia,
Panteon, în Ţara Sfântă.

Bătrâna mamă, tot plânge,
Fraţii morţi, pe front, în TATRA!
Au plătit, cu a lor sânge,
Apărând glia şi vatra.

O veste tristă, pentru fraţi,
La Zbanska Bistra, crucea lor.
Lacrimi, pentru mame şi taţi;
Şi cinstire, VETERANILOR!

Alţi bunici îşi plâng tristeţea,
La COTUL DONULUI, căzuţi
Şi-au dat viaţa, tinereţea,
Drept mulţi eroi necunoscuţi.

Bunica mea, de-ar fi trăit,
Din o mie nouă sute...
În Centenar sărbătorit,
O privesc „prin stele”, mute.

La ALBA-IULIA, plecau;
Şi topliţenii din ARDEAL!
Bunici bătrâni, pe jos mergeau
-UNIREA! Sfântul ideal.

Simpli, fără studii-nalte,
În opinci şi în sumane,
Nu ştiau, prea multă carte
Se jertfeau şi taţi şi mame.

Decoraţii şi insigne,
Veterani şi fără acte,
Au plecat, nu sunt enigme,
Veac trecut, tot mai departe.

Amintiri, dintr-un album,
Cu moşi, strămoşi ce s-au jertfit,
Iar Centenarul de acum,
Va fi solemn, sărbătorit.

Mihaela Pop

Fotografie: Yousef Alfuhigi

SPERANȚA DE DUPĂ RĂZBOI

Să mori pentru alții... și totuși să te întorci întreg trupește. Sufletul tot a rămas rănit și frânt; sleit de puteri și orb pentru realitate te poartă în drumul spre casă, pe plaiul ardelenesc, în sătucul înălțat pe o muchie.

Anii 1946: pământul pătat de sângele eroilor îți lunecă pe sub picioarele-ți încetinite de nostalgia plaiului. Acum, războiul s-a sfârșit, cerul poate străluci din nou, iar pământul poate rodi iarăși, sub noile schimbări pe care le-au câștigat persoane pierite. Dar, cum rămâne cu ce s-a întipărit în interiorul celor vii? Mintea îți e învolburată ca după o furtună necruțătoare, iar ochii nu văd decât imagini trecute. Culorile stinse se amestecă cu roșul aprins ce îți ard suflarea, treptat. Îți apleci privirea spre drumul prăfuit și ars de soare, ascultând bocetele soțiilor și a copiilor, apoi îți vezi camarazii venind și ei agale la casele lor, care stau cot la cot. Fața ta palidă se întâlnește cu căsuța, în care liniștea și calmul vor să-ți alunge suferința. Târnațul casei adăpostește umbra și răcoarea. Cu mâna tremurândă, atingi metalul rece al zăvorului, iar scârțâitul ușii de lemn îți vestește intrarea în odaia scundă. Și iată, pe peretele vechi, vezi icoana Maicii Domnului, iar o lacrimă îți renaște sufletul. Cauți cu disperare cofa cu apă, pentru a-ți potoli setea, pe care o porți cu tine încă de pe front. Apoi, parcă de nicăieri, apare o femeie scundă, slăbuță, cu fața plină de sudoare, iar de fusta ei lungă stă agățat un băiet cu fața arsă de soare și cu păr ciufulit.

- Te-ai întors? spune nevasta cu graiul sufocat de lacrimi. Își ia bărbatul în brațe și îi sărută fruntea împovărată. Fuge în cealaltă odaie și aduce într-un ștergar alb, cu vâstre înflorate roșu și negru, o mămăliguță aurie și o întinde pe masa mică din colț, apoi verifică dacă cofa e încă plină. Ia de jos desaga murdară și ruptă și o duce afară, pe târnaț. Băiatul rămâne cu ochii înmărmuriți pe chipul soldatului reîntors.

Tu ești tatăl meu... cel pe care nu l-am văzut niciodată. Ion a lui Ianoș a lui Alec... cel după care tânjesc în fiecare zi, împreună cu frații și surorile mele. Chipul meu e ca al tău, ba chiar și privirea, doar că a mea nu e atât de pierdută. Mi-e teamă să-ți vorbesc, să te privesc, căci tu nu mă cunoști.

- Băiete, tu al cui ești? Ce stai aici, în casa mea? mă străpunge tata cu privirea.
- Îi feciorașul tău. S-a născut când tu erai plecat. Uite ce mare s-a făcut! șopti mama, privind reținută reacția bărbatului. Tata tăcea și puteam simți îndoiala din sufletul lui. Așteptam ca el să mă ia în brațe, dar și-a întors privirea spre mâncarea de pe masă.

Mama rămăsese lângă mine și mă mângâiase pe cap, șoptindu-mi că tata e obosit și flămând. Mai târziu, mi-a povestit că el a trecut prin mari greutăți pentru patria noastră, că e un om ce s-a luptat și a îndurat zile întreci fără hrană și apă, departe de casă. Mi-a spus toate grozăviile pe care le-a suportat tata, în lagăr, cum mânca bocancii soldaților morți și cum ochii lui au văzut atâta amar și cruzime. Totuși, sufletul lui nu e gol, iar remediul e chiar întoarcerea acasă, în locurile astea pline de pace, sub ocrotirea Carpaților. Răbdare, atât trebuie să am. De restul se ocupă timpul și bunul Dumnezeu.

Zilele treceau în ritmul lor firesc, iar tata încă rămăsese la fel de indiferent. Cu frații mei se purta normal, îi punea la treburi potrivite, totuși atitudinea lui era rece, parcă era pierdut prin timp: încă auzea zgomotul trecutului. Eu mă obișnuisem cu noua mea viață. Purtam o cămașă de cânepă făcută de mama și ițarii care trădau povara muncilor ce îmi întreceau copilăria, ambele fiindu-mi largi, acoperindu-mi trupul mic și slab. Nu era ușor, în primăvară, mama pusese în pământ, în cuiburi, coji de cartofi, miezul gătindu-l. Spre vară, ne-am hrănit cu cartofi noi. Viața părea că reîncolțește din rămășițele trecutului, iar eu nutream o speranță în dragostea tatălui meu.

Până când, într-o noapte, se întâmplase ceva ce mi-a arătat că nici timpul nu a putut înlătura cruzimea războiului. Aveam doar șapte ani, era vară și eram cu tata pe munte, cu ciurda de vaci. Dormeam într-o colibă micuță și îngustă, fără acoperiș și fără ușă, iar brâul de munți ne înconjura în răcoare și într-un mister nocturn. Mă simțeam în siguranță căci eram cu tata: el știa locurile astea, ca și cum ar fi o parte din el, pentru că era baciul din satul nostru. Deodată, am fost trezit de mâna aspră a tatălui meu, care mi-a pălit obrazul și mi-a spus doar atât:

- O venit ursu'! I-o omorât vaca lu' Petrea Știopului și o lăsat-o lângă ocol. Tu te duci amu în sat și îi spui să vie să și-o ducă acasă!

Așa că, buimac de somn, mi-am luat un zbici mic și m-am îndreptat desculț, spre cărarea din pădurea deasă, unde ursul se plimbă în voie. Mi-am adunat tot curajul din lume, deoarece știam că, pentru tata, nu era loc de „nu mă duc" sau „nu fac". Am început să fluier și să lovesc aerul cu zbiciul, cu speranța că, dacă este vreun animal, să-l alunge zgomotul. Inima îmi bătea cu putere în piept, simțeam că pașii mei vor să se oprească, că perechi de ochi mă urmăresc de la fiecare colț. Priveam uimit cum noaptea înghite măreția brazilor, iar poteca îngustă se pierde în negură. Pământul răcoros îmi adâncea tălpile, iar tufărișul răsuna înfricoșător sub îndemnul unei rafale de vânt. Toată taina și grozăvia pădurii, parcă îmi închideau pleoapele adormite, așa că mai pocneam din zbici. Sunetul ascuțit se înălța spre brazii înalți și spre cerul pe care abia îl vedeam. Mă simțeam captiv, îmi era frică, însă mă rugam. Mă rugam atât de tare, și simțeam ocrotirea ce înflorea în noapte. Mergeam precaut, uitându-mă în spate, până ce, la un moment dat, m-am împiedicat de ceva mare și umed. Un cal mort și sfâșiat zăcea în mijlocul pădurii. Lumina lunii îmi deslușea urmele de colți care se imprimară în pielea frântă a animalului. Probabil, o haită de lupi s-a ocupat de el. Am zăbovit privind hoitul, eram dezgustat și totodată îmi era din ce în ce mai frică. Ursul, o haită de lupi, noaptea, pădurea întunecată și rece, eu fiind doar un copil și zgomotul zbiciului. Dar, am înaintat. Nu după mult timp, am auzit tufărișul zgomotos, iar de data asta nu era vântul. Poate era ursul. Am pocnit din zbici și am fluierat tare de tot. Zgomotul era în fața mea, parcă eu îl fugăream pe urs. Apoi, am auzit crengile brazilor mișcându-se, undeva în vârful lor. Mă amăgeam crezând că e doar vântul, că el mă însoțește precaut de la începutul drumului. După încă câțiva pași, tufărișul își ferise zgomotul de mine, afundându-se în inima pădurii. Cele câteva ore de mers precedau dimineața, care urmă să alunge noaptea, iar natura începuse să lucească sub razele plăpânde ale soarelui. Brazii drepți, clar verzi adăposteau un copil ce se întorcea acasă din drumul lui greu. Auzeam cântecul păsărilor de munte, iar pașii îmi erau mai plăcuți. Am ieșit din pădure și am fugit spre sat. Casele scunde și văruite în mneriu, albastru se vedeau neclar sub privirea mea obosită și încă adormită. Ulițele satului se alungeau ca ramurile unui pom iernatic. Gardurile din lemn de brad se odihneau ca niște străjeri obosiți în fața ogrăzilor încă liniștite. Stropii de rouă se vedeau pe toate florile și pe tot întinsul ierbii proaspăt cosite. Se mai auzea câte un cocoș ce trezea încet, încet, satul din amorțirea nopții. Omul, țăranul gospodar ieșea din odaie și își punea colopul în cap, apoi începea să așeze în căruță coasa, piatra și o traistă. Înjuga boii și pornea pe drumul pietruit, unde pârâitul roților de lemn anunțau începutul treburilor, a îndeletnicirilor. Eu am continuat să-mi croiesc drum prin satul viu și zgomotos. Am trecut pe lângă fântâna cu cumpănă și am ajuns la căsuța cu gard plecat a lui nenea Petrea. I-am zis tot ce era de zis, apoi am rămas acasă, căci oboseala îmi strângea trupul firav. M-am ghemuit pe târnață și am adormit. Nu am visat nimic, căci trăisem în realitate un coșmar. Am rămas acolo, până când mâna caldă a mamei mele m-a trezit. Mi-a adus o cană cu apă și o bucată de pâine de secară, știind că am fost trimis cu treabă. Am înțeles în privirea-i că Bunucu' ei are totuși, un loc în sufletul unui părinte. Am tot sperat la aceeași privire de la tatăl meu, dar a rămas neschimbat. Îmi place să stau întins în iarbă. În iarba înaltă, plină de flori de câmp să admir soarele care își croiește drum spre apus. Îmi pun brațele sub cap și privesc. Aud clopotele vacilor, care sună melodios, în timp ce acestea se apleacă spre iarba crudă. Cerul e atât de senin, atât de albastru, încât mă face să îmi pierd privirea pe tot întinsul lui. Greierii și cosașii cântă undeva, ascunși prin verdeață. Ah, cât mi-aș da să mă cufund mereu în liniștea naturii, în splendoarea ei! La toamnă nu va fi la fel. Voi merge la școală, deși nu vreau. Nu știu cum e cu învățatul, m-am obișnuit prea mult cu treburile gospodărești, iar viața mea de copil e deja schimbată. Vreau doar să văd că tata se va schimba. El e cel pe care îl iubesc atât de mult. Am nevoie să mă accepte, să nu mă considere un străin. De multe ori am încercat să-mi închipui războiul. Să văd prin ce a trecut tata, să văd adevăratul coșmar care i-a schimbat sufletul. Doar că, mintea mea nu poate vedea atâta răutate și nici imaginația mea nu construiește astfel de imagini. Războiul e cel care l-a îndepărtat de mine, cel care l-a făcut să nu mă recunoască. De-ar putea să-și clătească ochii de tot amarul timpului trecut, ar vedea seninătatea vieții și adevărul pe care îl refuză de atâta vreme. Războiul e ca ursul din acea noapte: a atacat, a omorât și apoi a lăsat victima să zacă neajutorată. Doar că, ursul atacă din foame, din nevoie, din instinct. Războiul își începe măcelul din lipsa de puritate a vieții.

Cui să-i cer socoteală? Sunt doar un copil, nu pot să caut în zadar răspunsuri. Eu doar pun întrebări. Noi, românii ne adaptăm superstițios la viață, căci căutăm destinul. Eu îmi voi căuta destinul prin natură, prin mama, prin frații mei, prin Ardealul meu drag și prin speranța mea ce nu a pierit încă, speranța că tata mă iubește în adâncul sufletului.

Domnica Matei

Ilustrație: Traian Abruda

MEREU LUMINĂ, NICIODATĂ SOARE

29 aprilie 1988

- Nu te mai răsti la mine, știi cât urăsc când te răstești la mine!
- Pai dacă ești proastă! Normal că mă răstesc când nu faci nimic bine, nici mâncarea nu-i gata, nici prin casă nu-i curat... Să te bucuri că nu te plesnesc!
- Iar ai băut...
- Tacă-ți gura! Și tu ce te holbezi băi? Nu te mai uita la mine, n-auzi?!

Tata începe să râdă. Se apropie de mine și duhoarea respirației lui mă face să tușesc. Râde mai tare. Aș vrea să merg la mama, să-i șterg lacrimile. Îmi e frică că o să i se înece ochii în tristețe. Văd picăturile cum alunecă și se spulberă pe podea, fiecare arzându-mi parcă pielea. Doare atât de tare încât aș vrea să țip, dar n-am s-o fac. N-am să-i dau lui satisfacția asta. Se îndepărtează împleticindu-se. Se lovește de masă, spărgând un pahar și înjură. În același timp cu paharul mi-am simțit sufletul spărgându-se în o mie de bucăți. L-am simțit vulnerabil, sângerând într-o baltă de regrete. Aș fi vrut să pot s-o ajut pe mama. Aș fi vrut să nu-mi mai fie teamă. Aș fi vrut...

Strâng cioburile și le arunc pe toate la gunoi. Ignor sângele care se prelinge pe mâinile mele. Nimeni nu mă crede, nimeni nu vede lumina din ochii ce nu cunosc soarele. Știu asta pentru că, în loc să văd pur și simplu, îmi fac timp să observ. Oamenii ca tata nu vor putea înțelege niciodată diferența.

Deodată, îl văd că se întoarce, ținând strâns în mână cuțitul de tăiat carne.

29 aprilie 2019

Trenul care mă duce spre București se leagănă liniștit pe șine. Pe umărul meu, brăzdat de-o cicatrice lungă, se sprijină capul mamei mele. Acea cicatrice nu e doar urma lăsată de o tăietură adâncă, ci reprezintă prețul vieții ei. Mă surprind pe mine însumi uitându-mă undeva, departe. Atât de departe, încât celorlalți li se pare ca nu mă gândesc la nimic, fiindcă ei, ca de fiecare dată, nu pot ajunge în locul unde se află, de fapt, privirile mele.

Literele sclipesc pe ecranul tabletei, formând titlul unei știri: Doctorul orb care a tratat sute de nevăzători, în exclusivitate!... Trebuie să mă odihnesc. Am interviu.

Teodora Lia Zbanca

„CEEA CE FACEM PENTRU A SUPRAVIEȚUI, NU NE DEFINEȘTE.”

Obișnuiam să cred aceste cuvinte. Toată existența mea se baza pe ele. Dar după tot ce am făcut nu mi-au mai adus nicio alinare. Nicio mângâiere.

Mama mea obișnuia să îmi zică: „Mai întâi supraviețuim, apoi ne regăsim umanitatea.” Așa era oare? Ne vom mai aminti cine am fost înainte ca lumea să ne spună cine ar trebui să fim? Lacrimile de durere și furie îmi umpleau ochii. Nu vom mai fi niciodată acei copii. Nici nu mă aștept la asta. Nimeni nu o face.

Războiul s-a terminat, bătălia a fost câștigată. Dar cu ce costuri? Am ucis cinci sute de oameni la Mount Weather. Nu toți nevinovați. Am făcut asta pentru a îmi salva oamenii. Aș face asta din nou. Dar asta nu înseamnă că nu mi se sfâșie inima de fiecare dată când mă gândesc la podele pline de corpuri.

- Nu este înspăimântător că trebuie să ucidem pentru a supraviețui?

Fața Lexei se întoarce spre mine cu o expresie îngrijorată.

- Știi care este răspunsul meu, îți înteleg durerea. Dar trebuie să înțelegi un lucru fără de care nu poți supravietui pe pământ. Nu poti să stai să te gandesti la fiecare moarte pe care ai cauzat-o știind că oamenii tăi au nevoie de tine. Ești un lider.

Uneori nu îi înțeleg deloc indiferența, dar o părticică din mine știe că acest lucru a ajutat-o să supraviețuiască în această lume de coșmar.

- Morții sunt plecați, cei vii sunt înfometați.

Avea dreptate, dar nu știu cum să fiu un lider. Nici măcar nu știu cum să mă stăpânesc pe mine însămi.

- Te voi ajuta cu tot ce pot, spuse ea de parcă mi-ar fi citit gândurile. De aceea sunt aici.

Am zâmbit la auzirea acestor cuvinte. Ea a fost singura persoană care a reușit să îmi readucă zâmbetul. Avea dreptate. Mereu are. De ce ar trebui să îmi cer scuze pentru monstrul care am devenit? Nimeni nu mi-a cerut niciodată scuze că m-a facut așa.

- Acum haide! Trebuie să arătăm poporului tău că ai puterea de a-i proteja. Întrebarea este: „Ești pregatită să treci prin iad apărând ceea ce iți aparține?”

- Nu îți face griji! Voi fi dovada că cineva poate merge prin iad fără să fie atins de flăcările acestuia.

Mi-am adunat curajul și am ieșit în fața mulțimii de oameni.

- Eroina noastră! Strigă cineva din mulțime.

Chiar credeau aceste cuvinte? Nu mă simțeam ca o eroină. Din contră.

- Nu sunt un erou în această poveste, deoarece această poveste nu are eroi. Are supraviețuitori.

Oamenii adunați au început să se uite unii la alții și eu m-am panicat. Cuvintele refuzau să îmi iasă pe gură. Lexa îmi pusese mana pe umăr strângându-l.

Ilustrație: Traian Abruda

- Te descurci!

Mi-am întors privirea înapoi la mulțime.

- Știu că unii dintre voi au dat tot ce au putut la Mount Weather. Apreciez tot efortul vostru, dar vreau să știți că aceea nu a fost ultima noastră luptă. Cine știe ce ne va aduce viitorul aici pe pământ. De când am venit nu am avut pic de liniște. Încerc să schimb asta. Și îmi voi da viața pentru oricare dintre voi. Asta ar face un lider. Și eu sunt unul.

Mulțimea aclamă și eu mă simțeam mai ușurată ca niciodată.

- Din cenușă ne vom ridica!

- Din cenușă ne vom ridica! Au repetat după mine, iar și iar.

O mișcare mi-a luat ochii de la mulțimea încântată. Lexa? M-am uitat în spate, și într-adevar, nu mai era acolo. Am coborât de pe piatra lată cât ai zice pește și am fugit cât de repede m-au ținut picoarele la poartă.

- Lexa? Ce...

- Te-ai descurcat de minune. Vei fi un lider perfect pentru oamenii tăi. Nu mai ai nevoie de mine. Niciodată nu ai avut. Ai victoria în sânge. Nu mai ai nevoie să înveți nimic de la mine.

- Încerci să îmi spui că mă lași singură? Eram nervoasă. Cum putea să îmi facă asta? Mi-a spus că va fi mereu acolo.

- Clarke...

- Nu merit nici măcar un rămas bun? Lacrimile erau gata să îmi umple obrajii.

- Acesta nu e un rămas bun. Nu vreau să mă îndepartez de tine definitiv. Și știi asta. Nu aș suporta să te privesc în ochi spunându-ți că voi pleca. Ceea ce și fac. Am și eu nevoie să îmi protejez oamenii.

Sunt un comandant. Am fost născută pentru asta. Nu îmi pot schimba soarta doar pentru că iubesc pe cineva.

Nu voiam să plâng. Nu în fața ei. Nu după ce am aflat ce vrea să facă.

- Iubirea înseamnă slăbiciune!

Nu îmi venea să cred că spusese asta. Nu eram de acord cu aceste cuvinte. I-am arătat că aceste cuvinte sunt numai minciuni. Iubirea e ceva esențial.

- Cum rămâne cu „Viața ar trebui să fie mai mult decât doar supraviețuire”?

Fața i s-a întunecat și a continuat fără ca măcar să mă bage în seamă.

- Ne vom revedea când timpul va decide ca drumurile noastre să se întâlnească din nou!

Plecă. Nici măcar nu s-a uitat în spate. Atunci mi-am dat seama cât de ușor puteai pierde ceea ce credeai că vei avea pentru totdeauna.

Cele mai dureroase despărțiri sunt cele care nu sunt niciodată spuse și niciodată explicate.

Iasmina Morar

JURNAL DE RĂTĂCIRE

Vântul bătea din ce în ce mai tare şi devenea din ce în ce mai frig.

Se apropia iarna. Păsările au început să migreze spre sud ceea ce însemna că nu vom mai avea pentru mult timp mâncare.

Mike a venit de afară cu doi pumni de muşchi de pădure pentru foc. L-am întrebat dacă a găsit ceva de mâncare şi a spus că Will ajunge imediat cu fructe de pădure. Mike era curajos şi mai făcuse drumeţii prin pădure însă, avuse provizii, nu ca şi noi. Will era un bun bucătar şi mergea zilnic în pădure după mâncare proaspată. Cu Sandy te înţelegeai cel mai greu. Era încăpăţânată dar, îi plăcea să facă lucruri practice şi folositoare cu ce găsea prin pădure. Acum aveam o ladă pentru lemne şi muşchi pentru a nu se umezi când plouă şi o cutie pentru mâncare.

Eram în pădure de şase zile dar, doar în a doua zi de „drumeţie" am găsit aceasta peşteră. Aceasta era mică, ceea ce ne ajuta din punct de vedere al căldurii deoarece, cei care dormeau stăteau în partea din spate a peşterii pe când, cel care stătea de pază se afla la intrare şi era destul de greu să ne fie cald tuturor. Peştera mai avea şi o gaură în perete unde depozitam vânatul. Până acum am prins doar păsări şi era destul de greu să le mâncăm dar, Will a făcut o treabă bună.

Eu nu aveam un loc stabilit în această „echipă". Mike se ocupa de foc, Will de mâncare, până şi Sandy făcea ceva propriu. Eu, însă, făceam puţin din toate dar, cu toate acestea nu simţeam că ajut într-un fel până când, am mers după câteva lemne în a şaptea zi, singură, la căutat de lemne şi am găsit o carte. Părea veche, avea o învelitoare de piele şi pe prima pagină scria „Povestiri din Moonwalk". Deci, era o carte de poveşti pentru copii, cu toate acestea am luat-o pentru a-mi omorî timpul când stăteam de pază sau când ploua.

Am mers înapoi în peşteră. În seara asta eu şi Will stăteam de pază şi, eu eram prima. M-am pus pe piatra de la intrare dar, nu foarte departe de foc pentru a avea lumina necesară cititului şi am început să răsfoiesc cartea. Erau poveşti cam de douăzeci de pagini fiecare şi fiecare avea un titlu de două cuvinte: o prepoziţie şi un loc, o activitate sau o plantă. De exemplu, primul capitol se numea: „În Moonwalk". Era un fel de poveste de-a lui Jules Verne despre aventuri dar, era mai rudimentară. Se povestea despre o pădure care se numea „Moonwalk" şi se afla lângă un drum de ţară pe care treceau numai căruţe. În această pădure nu erau urşi, lupi sau râşi şi erau multe luminişuri. Prima povestire era un fel de descriere. După titlu, am crezut că este vorba despre un oraş însă, mă înşelasem. Am continuat să citesc şi al doilea capitol. „Pe râu" era o poveste cu mai multă aventură. Se povestea despre un bărbat şi un câine. Bărbatul, pe nume Fred, s-a îndreptat spre nord de la drum şi a găsit un râu îngust. Şi-a luat apă şi s-a gândit să îşi facă o barcă. După trei zile a reuşit să confecţioneze o plută pe care încăpea el şi câinele lui. A plutit cam doi kilomerti şi apoi a înnoptat lângă un copac pe care a început sâ îşi scrijelească numele pe scoarţa.

După ce am terminat şi al doilea capitol mi-am dat seama că ambele povestiri erau scrise la persoana întâi. M-am gândit puţin la imaginaţia scriitorului, până când, Will s-a trezit şi mi-a luat locul. Nu i-am arătat cartea deşi, era cel mai bun prieten al meu. Am adormit destul de repede şi m-am trezit ultima. I-am salutat pe Sandy şi pe Will. Probabil Mike umbla după o pasăre sau aducea apă. Mi-am dat seama că volumul era lângă mine dar, nimeni nu l-a observat şi nici nu m-a întrebat nimic despre el, aşa că l-am luat şi l-am pus sub geaca mea care de o săptămână mi-a devenit pernă. Ziua a decurs normal şi, spre seară, Mike s-a aşezat pe stânca pe care am stat şi eu cu o zi în urmă. Am adormit şi am retrăit modul în care eu, Will, Mike şi Sandy am ajuns singuri în pădure.

Era sâmbătă şi, fiind penultima zi în care puteam să ne facem proiectul pe grupe despre natură, eu şi coechipierii mei am mers în pădurea din apropierea casei mele. Am examinat mai multe specii de arbori şi de flori şi Mike a spus să mergem mai departe de casă. Eu şi restul colegilor mei am fost de acord deoarece, şi eu am mai umblat singură mai departe. După cam trei ore de mers am hotărât să ne întoarcem deoarece începea să se înnopteze. Ceea ce nu ştiam noi era că deja nu mai eram în pădurea din împrejurimile casei mele ci, am ajuns într-o altă pădure în care nici eu şi nici tata nu am mai fost. Am încercat să ne întoacem dar, nu am reuşit aşa că am adormit pe iarbă. Probabil lumea ne caută şi acum însă, această pădure pare pierdută de lumea reală. Am căutat locurile din jurul casei pe internet pe o distanţă de zece kilometri şi în acea parte era doar pădurea de pe domeniul familiei mele.

***

Zilele erau la fel şi eu citeam cu tot mai mult interes şi mai multă plăcere cartea care acum era o carte de supravieţuire şi aventură. În a treia seară de când găsisem cartea şi eram de pază cu Will, el a observat că aveam ceva în mâna:

- Ce ai acolo?
- Nimic. O piatră. Spun eu repede şi las cartea să cadă între stânca „de veghe" (cum şi spuneam noi) şi peretele peşterii.

Nu ştiu de ce nu voiam să îi spun celui mai bun prieten despre descoperirea mea. Poate că asta mă făcea specială faţa de

ceilalţi. Will s-a ridicat şi a mers să ridice cartea. A analizat-o şi m-a privit în ochi.

- Ce este asta? A întrebat el pe un ton curios.
- E o carte. Am găsit-o acum câteva zile în pădure.
- Şi, de ce nu ai zis nimic? Şi aşa ne plictisim, puteam cel puţin să citim.
- Nu ştiu! Pur şi simplu EU am găsit-o şi am vrut să fie a mea.

Will s-a uitat ciudat la mine şi s-a pus din nou la culcare. În dimineaţa următoare am mers direct la prietenul meu:

- Scuze că nu ţi-am spus de carte dar, voiam să fie doar a mea.
- E ok, te înţeleg într-un fel.
- Ai vrea ca diseară să citim toţi?
- Da. A răspuns Will cu un zâmbet în colţul gurii.

Devenea mai frig pe zi ce trecea dar, când ne-am strâns cu toţii în jurul focului totul a devenit mai vesel. Eu le-am spus că am găsit o carte şi i-am întrebat dacă vor să citim cu toţii. Ei au crezut că va fi amuzant aşa că au acceptat. Primul a fost Will. Ajunsesem deja la capitolul opt „La pescuit". Fred deja făcuse zeci de kilometri însă, poveştile erau la fel de captivante. Will a început şi fiecare a citit câte cinci pagini. După ce am terminat-o am zis că ar trebui să ne culcăm şi doar Sandy să rămână de pază. Ea mi-a cerut cartea pentru a mai citi şi eu am fost de acord.

După cam o oră Sandy ne-a trezit pe toţi şi ne-a spus să citim capitolul nouă. Eu şi băieţii eram nedumeriţi dar, am început să citim. Mike a fost primul. Capitolul se numea „În peşteră" şi povestea despre o gaură într-o stâncă foarte mare care, de asemenea, mai avea o gaură pe peretele din stânga de cum intri. Asta era destul de ciudat fiindcă aşa era şi peştera noastră. Am continuat să citim despre împrejurimile peşterii şi erau aproximativ la fel: în loc de trei copaci puşi la un metru unul de altul, noi aveam trei buturugi şi piatra de la intrare era aceeaşi. Asta era ciudat şi chiar atunci Mike a întrerupt liniştea apăsătoare.

- Emma, ce ai mai citit?
- Era vorba despre o pădure în care era un râu şi...
- Probabil este râul de la care luăm noi apă. Spuse Mike.
- Şi, în padure sunt multe luminişuri, iar Fred a construit o barcă şi a navigat cam doi kilometri, apoi a înnoptat şi şi-a scris numele pe un trunchi de copac de lângă mal.
- Asta înseamnă că numele e tot acolo şi ne putem orienta către drum. Spuse Sandy în şoaptă.
- Fred a facut un jurnal de călătorie în care a scris înspre ce puncte cardinale a luat-o şi câţi kilometri apoximativi a făcut.
- Trebuie să pornim acum. A zis Will.
- Ai dreptate. Au aprobat Sandy şi Mike.
- În jurnal scrie că a luat-o spre vest, ceea ce, înseamnă că trebuie să mergem spre est. Spun eu.
- Cam câţi kilometri? a întrebat Sandy care avea cea mai rea condiţie fizică.
- Fred a mers doisprezece, zilnic, timp de trei zile de unde a însemnat trunchiul. Răspund eu încrezătoare.
- Asta este destul de mult. A zis Mike.
- Ba nu, în cam zece ore putem fi acolo. Spuse celălalt băiat.
- Cam ce oră o fi acum? întrebase Sandy.
- Cam trei dimineaţa. Ne-am culcat destul de târziu. Zic eu. În două ore ar răsări soarele.
- Plecăm acum!

Am strâns tot ce aveam, mâncarea şi hainele noastre, şi am stins focul. După trei ore soarele era deja răsărit şi am pacurs cam şapte kilometri. Am mers destul de greu din cauza întunericului. Am mai parcurs încă zece kilometri şi a început să ne fie foame aşa că, Will a scos patru „copane" de pasăre. Am mâncat şi deja ne-am dat seama că am făcut cam jumătate din distanţă dar, eram cu toţii istoviţi de la atâta drum aşa că, ne-am oprit pentru douăzeci de minute. Pauza a fost relexantă însă, ştiam că trebuie să ne continuăm drumul. Soarele era pe la amiază şi împrejurimile mi se păreau cunoscute datorită descrierii din carte.

- Suntem pe aproape! strig către prietenii mei. Ar trebui să începem să verificăm copacii.

Am început să căutăm copacii cu scoarţă zgâriată. Nu am găsit nimic timp de o oră însă, după o oră l-am auzit pe Mike chemându-ne.

A găsit zgârietura! Acum cu toţii ne-am găsit motivaţia. Aveam o speranţă!

Am recitit capitolul doi unde scria că Fred a luat-o spre nord, ceea ce însemna pentru noi sud. Ne-am luat după muşchii de pe copaci. Aceştia cresc pe partea de nord a copacilor şi aşa ne-am putut orienta. Ne era din nou foame dar, nimeni nu a spus nimic.

Două ore am călătorit până când am văzut un drum plin de pietre printre trunchiurile copacilor. Am ajuns! În sfârşit, după atâta timp! Am hotărât să mergem spre vest pentru că mereu soarele roşiatic şi blând apunea în spatele casei mele.

Alexia-Ioana Stoian-Pop

Fotografie: Vlad Petruț

Contact

Vă așteptăm cu drag lucrările la adresa de e-mail:
toplitera@yahoo.com

Echipa

REDACTOR-ȘEF
Viorica-Macrina Lazăr

EDITORI
Aurica Ujică
Aurora Pașcan
Doina Țifrea
Georgeta Maria Lung
Ligia Cătinean
Luminița Csiki
Marinela Țepeș
Mihaela Ilisan
Mirela Petruț

GRAFICĂ
Matheea Negruț

FOTOGRAFII
Vlad Petruț
Hisu Lee
Matt Hoffman
Yousef Alfuhigi

ILUSTRAȚII
Traian Abruda

REALIZATOR
Biblioteca Municipală
„George Sbârcea”

SPONSOR
Romaqua Group

ISSN 2537 - 1606
ISSN-L 2537 - 1606

FUNDAȚIA MIRON CRISTEA
ROMAQUA GROUP
Primăria TOPLIȚA
CENTRUL CULTURAL TOPLIȚA
BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „GEORGE SBÂRCEA”